

AmCham Moldova
fighting for your business

AP "Camera de Comerț Americană din Moldova"
nr. 3678, cod fiscal 1009620002440
str. Pușkin 45B, MD-2005, Chișinău, Moldova
Tel.: +373 22 211 781, Fax: +373 22 211 782
info@amcham.md, www.amcham.md

În atenția: Dlui Ștefan CREANGĂ
Președinte
Comisia Parlamentară Economie Buget și Finanțe

Copie: Dlui Andrian CANDU
Președinte
Parlamentul Republicii Moldova

Copie: Dlui Valeriu CHIȚAN
Președinte al Consiliului de Administrație
Comisia Națională a Pieței Financiare

Nr. 92 din 8 noiembrie 2017

Ref.: Proiectul de lege privind instituirea taxei de supraveghere pentru sectorul de organizații de creditare nebancaire

Stimate Dle Președinte,

Din numele Asociației Patronale „Camera de Comerț Americană din Moldova” (în continuare „AmCham Moldova”) venim să Vă asigurăm de înaltele noastre considerațiuni.

Prin intermediul respectivei adresări, dorim să ne expunem suplimentar asupra proiectului de lege privind introducerea taxei de supraveghere pentru sectorul de organizații de creditare nebancaire în mărime de până la 0,1 la sută din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebancaire și leasingului financiar înregistrat, dar nu mai mult de 200 000 lei.

Mizăm că în contextul instituirii unei taxe de supraveghere, autorul proiectului de lege va ține cont de principiile de bază ale legiferării, în parte ce ține de oportunitatea și contextul social și economic privind introducerea respectivei taxe, cât și efectul acesteia asupra industriei de creditare nebancaire, prevăzut în art. 4, alin. (3), lit. a), Legea nr. 780 din 27.12.2001.

În acest context, vă prezentăm o serie de teze de ordin economic, ce sperăm că vor stimula revizuirea cuantumului și a formulei de calcul a taxei de supraveghere.

• **Cheltuieli disproporționate pentru activități de dezvoltare profesională a angajaților.**

Urmărind argumentarea Comisiei Naționale a Pieței Financiare (în continuare „CNPF”), expusă în documentul de analiză a impactului de reglementare a respectivului proiect de lege se menționează că este nevoie de un număr minim de 10 persoane nemijlocit încadrate în activitatea de supraveghere a organizațiilor de creditare nebancaire (estimativ 150). În condițiile impunerii normelor de prudență financiară sectorului de Asociații de Economii și Împrumut, format de un total de 284 asociații, rolul și implicarea CNPF în reglementarea respectivei piețe este unul sporit, în comparație cu efortul destinat supravegherii neprudențiale a sectorului OCN, context în care conform Raportului Anual 2016 privind activitatea CNPF și funcționarea pieței financiare nebancaire”, Direcția Generală Plasament Colectiv și Microfinanțare constituie 13% din numărul de angajați conform efectivului limită¹, or 16 angajați.

¹ Tabelul nr. 4. Fluxul de personal: Diagrama nr. 5. Structura pe subdiviziuni

Totodată, documentul stipulează că autoritatea de supraveghere își propune activități de dezvoltare profesională a angajaților în valoare de 900 000 lei, ce ca pondere reprezintă 60% din fondul de retribuire a muncii a personalului antrenat în supravegherea sectorului organizațiilor de creditare nebancale. Or, chiar și în acest context, autorul analizei impactului de reglementare, conchide că „în condițiile financiare actuale, se impune o taxă de supraveghere în mărime minimă de 0,05% din mărirea portofoliului de împrumuturi acordate și contractelor de leasing financiar.”.

- **Proiectul nu ține cont de economiile care vor fi generate prin tranziția la noi tehnologii informaționale.** Adițional, tranziția la utilizarea tehnologiilor informaționale² (propus ca unul din obiectivele de bază în strategiile de dezvoltare a CNPF) va contribui atât la eficientizarea procesului de supraveghere a sectorului respectiv, cât și la diminuarea costurilor de supraveghere.
- **Studiile disponibile reflectă o practică constantă de aplicare a taxei maxime admisibile.** Suplimentar, sugerăm instituirea mărimii maxime a taxei, reieșind din realitățile social economice. Considerăm netransparentă procedura de promovare a unei valori superioare, mizând că aceasta nu va fi aplicată. Studiul din cadrul Anexei 1, denotă faptul că de regulă autoritatea de supraveghere aplică plafonul maxim admisibil stipulat în cadrul Legii nr. 192-XIV din 12.11.98.
- **Deficiențe în aplicarea taxei de supraveghere.** Formula de calcul a taxei de supraveghere propusă de autor ar crea spații de evitare a aplicării acesteia, întrucât nu este clară metodologia de calcul a „*valorii medii anuale a soldului creditelor nebancale și a leasingului financiar înregistrat*”, îndeosebi vizavi de organizațiile de creditare nebancale specializate în acordarea creditelor pe termen scurt și foarte scurt (scadența 30 zile – 180 zile) de tipul „consumer loans” și „payday loans”. Or, raportările trimestriale actuale a organizațiilor de microfinanțare către CNPF reflectă situația financiară fotografică la un moment în timp, fără a fi vizibilă o eventuală acordare și închidere a împrumutului în cadrul unei perioade de raportare (trimestru).

În aceeași ordine de idei, vă comunicăm confuzia sectorului de leasing în ceea privește calculul valorii medii anuale a leasingului financiar înregistrat, fapt ce va crea incertitudini practice în aplicarea respectivei norme.

- **Mecanismul de taxare procentuală din soldul creditelor și leasingului financiar va impune bariere, sub formă de costuri suplimentare, în accesul la finanțare pentru întreprinderi mici și mijlocii, și va încuraja acordarea împrumuturilor pe termen scurt și foarte scurt.** Conform Fig. 1 „Distribuția presiunii parafiscale generate de taxa de supraveghere în formula quantum procentual din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebancale și leasingului financiar înregistrat”, se atestă o impunere multiplă a aceleiași componente valorice a corpului împrumutului, acordat pe termen lung.

Așadar, cu titlu de exemplu, în cazul acordării unui împrumut pe o perioadă de 4 ani, valoarea VP1 va fi supusă taxei de supraveghere de 4 ori, diferența dintre VP2 și VP1 de 3 ori, respectiv diferența dintre VP3 și VP2 de 2 ori.

² Pct. 38, b), Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebancale pe anii 2011–2014 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebancale pe anii 2011–2014

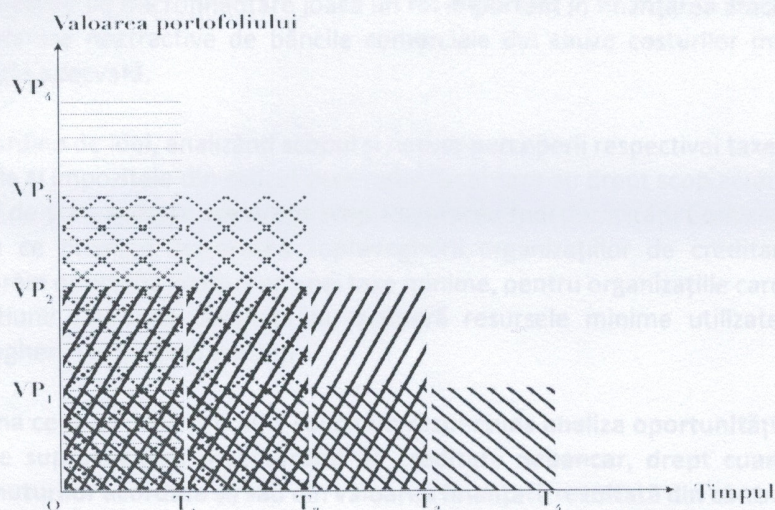

Fig. 1: Distribuția presiunii parafiscale generate de taxa de supraveghere în formula quantum procentual din valoarea medie anuală a soldului creditelor nebancaire și leasingului financiar înregistrat, simulare 4 ani.

Acest fapt va duce inerent la creșterea costurilor împrumutului acordat, cheltuieli ce în ultimă instanță vor fi suportate de către debitorii organizațiilor de creditare nebancaară, în special cei ce contractează împrumuturi pe termen mediu și lung. Or, prin impunerea acestei formule de taxare, autoritatea de supraveghere împiedică atingerea misiunii organizațiilor de microfinanțare, declarate în „Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebancaare pe anii 2011–2014 și a Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebancaare pe anii 2011–2014: „Misiunea organizațiilor de microfinanțare este sporirea accesului antreprenorilor individuali și al întreprinderilor mici și mijlocii la sursele de finanțare.”.

În condițiile în care rata de penetrare a creditelor bancare acordate sectorului privat este una modestă, reprezentând ~20% din PIB, fiind cu mult sub media de 52% înregistrată în statele din Europa de Sud-Est, Guvernul Republicii Moldova urmează să ofere alternative viabile de finanțare a activității de întreprinzător, una din oportunități fiind organizațiile de creditare nebancaare. Or, în condițiile aplicării taxei drept quantum din volumul portofoliului de împrumuturi, va duce la taxarea aceluiași împrumut acordat pe termen lung, în fiecare an, înțelegându-se că statul ar favoriza eliberarea împrumuturilor pe termen scurt în detrimentul celor pe termen mediu și lung.

Sectorul de creditare nebancaare este recunoscut la nivel mondial ca fiind o industrie strategică, atât pentru economiile emergente, cât și pentru țările dezvoltate. Rolul acesteia rezidă nu doar în oferirea creditelor pentru acoperirea necesităților curente ale păturilor vulnerabile ale societății (oferind astfel un standard de viață mai bun), dar este privită ca un mijloc de acces la resurse financiare la etapa inițierii afacerilor, ulterior servind în calitate de catalizator de dezvoltare a întreprinderilor mici și mijlocii. În acest sens, organizațiile internaționale de dezvoltare deja au conștientizat valoarea acesteia, percepând-o ca o verigă importantă în procesul de promovare a incluziunii sociale³. Respectiv, Uniunea Europeană elaborează și implementează constant programe de dezvoltare a microfinanțării, având obiective ambițioase, inclusiv componente de finanțare a acestora, dintre care menționăm: „JASMINE: Joint Action to Support Micro-finance Institutions in Europe”, „PROGRESS programme”, „EU Programme for Employment and Social Innovation (EaSI)”, acestea fiind axate pe creșterea disponibilității și accesibilității microfinanțărilor pentru persoanele vulnerabile care doresc să creeze o microîntreprindere, precum și pentru microîntreprinderile existente, și să faciliteze accesul la finanțare pentru întreprinderile sociale.

Notăm opinia Băncii Europene pentru Reconstrucție și Dezvoltare, ce menționează în cadrul Strategiei pentru Republica Moldova, aprobată de Consiliul Directorilor la ședința din 30 aprilie 2014, că

³ Pg. 4. A Guide to Regulation and Supervision of Microfinance. October 2012 Edition. CGAP

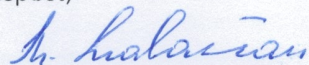
organizațiile de microfinanțare joacă un rol important în finanțarea afacerilor mici care, în general, sunt considerate neatractive de băncile comerciale din cauza costurilor mari de administrare și lipsa de garanție adecvată.

În altă ordine de idei, analizând scopul și natura percepției respectivei taxe, conchidem că spre deosebire de taxele și impozitele din cadrul sistemului fiscal care au drept scop acumularea resurselor financiare la bugetul de stat, aceasta are drept scop asigurarea funcționalității Comisiei Naționale a Pieței Financiare în ceea ce privește asigurarea supravegherii organizațiilor de creditare nebancaire. În acest sens, considerăm oportună instituirea unei taxe minime, pentru organizațiile care nu derulează activități în anul de gestiune sau taxa calculată nu acoperă resursele minime utilizate de CNPF într-o exercitărea supravegherii respectivei entități.

În lumina celor expuse mai sus, solicităm respectuos analiza oportunității stabilirii formulei de calcul a taxei de supraveghere a sectorului de creditare nebancaire, drept quantum procentual din volumul împrumuturilor acordate și/sau din valoarea finanțată rezultată din contractele de leasing financiar nou încheiate, în cadrul unei perioade de gestiune, cu instituirea unui plafon minim în quantum de 5000 MDL și a unui plafon maxim în quantum de 100000 MDL.

Vă mulțumim pentru colaborare și Vă rugăm să nu ezitați să ne contactați pentru orice informații adiționale.

Cu deosebit respect,

Mila Malairău

Director Executiv

A. P. „Camera de Comerț Americană din Moldova”